

Ne dugd homokba a fejed!

Az afrikai Szahel-övezet nomád
közösségeinek
életmódja

A BEDUINOK

14/1

SZÖVEGKÁRTYÁK

1.

A Szaharában találkozhatunk a vándorló beduinokkal, egy-egy törzsüket 50-100 ember alkotja. Tevéik vagy lovaik nyergében, birka- és kecskenyájukat terelgetve vonulnak egyik helyről a másikra. Ritkán maradnak hosszabb ideig ugyanazon a táborhelyen. Egyszerű, lapos, tágas sátraikat könnyen és gyorsan fel lehet építeni. A sátor tetejét egy nagy négyszögletes, kecskebőrből varrt takaró alkotja. A három oldalról a talajhoz rögzített tetőzetet erős tartórudak emelik a magasba. Csupán a szél irányában fekvő oldal marad egész nap nyitott. A sátor belsejét, ahol az egész család alszik, gyapjútakarók borítják. A sátor felszerelését néhány korsó, tál és üst teszi teljessé. Leggyakrabban bent, a sátorban főznek.

2.

A beduinok öltözéke egyszerű, teljes mértékben alkalmazkodik a sivatagi életmódhoz. Bő nadrágot, vászon inget viselnek, a fölött pedig egy csuklyában végződő, kabátszerű leplet, vagyis burnuszt hordanak. Ez a ruhadarab mind az éjszakai hideg, mind a homokviharok ellen megvédi viselőjét. A beduinok turbánt kötnek a fejük köré, amit „sheh”-nek hívnak, lábukat szandálba bújtatják. A beduinok asszonyai és leányai karcsúak és szépek. Arcukat azonban rejtve tartják, a „litham”, az örökké rajtuk lévő fátyol csupán a szemüket engedni látni.

3.

A férfiak és a nagyobb fiúk a nyájukat őrzik, de a beduin nők is egész nap keményen dolgoznak. Megfejtik a jószágot, megnyírják a kecskéket és birkákat. A szőrből és gyapjúból kendőket, pokrócokat és szőnyegeket szőnek. Csupán a tevéket nem nyírják, holott éppen az ő szőrük a legértékesebb. Erre az a magyarázat, hogy az állatok szőréből folyamatosan hullanak a finom gyapjúsálak, amelyeket a nők gondosan összegyűjtenek, és később feldolgoznak. A tevét csak akkor nyírják meg, ha valami okból az állatot le kell vágni.

3.

A beduinok elsősorban az állatok húásával táplálkoznak. Az asszonyok tevé- vagy birkahúsból készítik az ételeket, amelyhez lisztgombócokat főznek. A lisztet az oázisvárosok piacain vásárolják. Különleges csemegének számít a bárányszem, épp ezért nem is kaphat belőle akárki, csak a családfő vagy a vendég. A beduinok a legtöbb nomád néphez hasonlóan igen vendégszeretőek, és szerény étkezéseiket szívesen megosztják az idegenekkel is. Parányi csészéikből napjában többször rendkívül erős feketekávé vagy cukorral jól megédesített, fűszeres illatú borsmentateát isznak.

